

**Szíves megemlékezésül az Alaptörvény elfogadásának
5. évfordulójára**

Szilágyi Ákos

**Beszéd-töredék a „húsvéti” alkotmányról¹
(2011)**

Kedves barátaim! Polgártársak! Mai magyarok! Kivételes állapotban élünk. A még-demokrácia és a már-nem-demokrácia határmezsgyéjén, még-alkotmányos-jogállam és már-nem-alkotmányos-jogállam között. Demokráciánk rövid történetének legmélyebb pontja felé tart. Fordulópont felé. Valóban húsvéti idők ezek. De nem azért, mert az új alkotmányt húsvétkor akarják kihirdetni a szabadság káromlóit, hanem azért, mert az érvényes alkotmányt, az igaz alkotmányt, amely húsz év óta demokráciánk, jogállamunk alappillére, húsvétkor akarják feláldozni.

Az 1989-es jogállami forradalom – az egyetlen forradalom, amely 1956 óta Magyarországon lezajlott! – demokratikus közemberségünk lényegét foglalta alkotmányba. Nincs az a jogállami ellenforradalom, nincs az az új pártállam, nincs az a demokratikus alkotmányozás alapelveit semmibe vevő, alapjogainkat korlátozó, történelmünket meghamisító alkotmány, amely semmivé tehetné az igaz alkotmányt – a liberális alkotmányosság hatalmi elválasztásait, ellensúlyait és fékeit rögzítő régít! Az igaz alkotmány halott, de a közember feltámadt. Ezt jelentik a húsvéti idők! Az a közember támadt fel, akit oly régóta halottnak hittünk. Önmagunkban is. A politikai önkény, a

¹ Elhangzott 2011. április 17-én az LMP tüntetésén, a Vörösmarty téren.

többség zsarnoksága támasztotta fel. Magyarországon az elmúlt napokban valami új vette kezdetét: az 1989-es jogállami forradalomban született demokratikus rendszer megdöntését hetykén kinyilatkoztató 2010-es jogállami ellenforradalom alkotmányozó önkénye ellen fölkelt a közember! De a feltámadt közember nem azonos a régivel. Mert nemcsak arra van elszánva, hogy visszavegye azokat az alkotmányos garanciákat, amelyek a többségi demokráciában az állampolgárokat megvédelmezik a végrehajtó hatalom elzsarnokosodásával szemben, hanem arra is, hogy a demokráciát új alapra helyezze: a többségi demokrácia alapjáról a partnerségi demokrácia, az öko-szociális demokrácia alapjára.

Barátaim! Méltányoljuk az új állampárt nagyvonalú gesztusát, hogy az utolsó pillanatban visszalépett a gyermekek szavazati jogának alkotmányba foglalásától. Különösen nagy szó ez a legfrissebb közvéleménykutatási adatok fényében, melyek a hat év alatti korcsoportban a biztos pártválasztó gyerekek körében jelentős Fidesz-fölényt mértek. De ennél azért ma már többre volna szükség. Vissza kellene lépni a többi gyerekeskedésből is: a fülkeforradalom gyerekeskedéséből, a kétharmados akkor-alkotmányozók-amikor-akarok gyerekeskedéséből, a szentkoronás köztársaság gyerekeskedéséből.

A jogállami ellenforradalom alkotmányának holnap elfogadásra beterjesztett szövegéből kikerült ugyan a gyermekek szavazati joga, csak hogy az állampolgárok kiskorúsítva kerültek bele. Egyedül a hatalom rendelkezik a felnőttesség és érettség döntésre feljogosító státusával. Az állampolgár újra kiskorú lesz. A gyerekektől szüleiknek nem kell beleegyezésüket kérni ahhoz, hogy döntsenek a sorsukról. Nyilvánvalóan már az alkotmányozás

nehéz és felelősségteljes munkáját sem lehetett gyerekekre bízni! Nem pálinkafőzés ez! A gyerekszámba vett állampolgárt, munkavállalót, munkaadót, önkormányzati képviselőt, szakszervezeti vezetőt a hatalom arra sem méltatja, hogy meghallgassa véleményét. Nincs miről tárgyalni, egyezkedni, huzakodni éretlen gyerekekkel, akik nem akarják látni, hogy itt minden értük van, értük történik. Értük töri magát a hatalom, értük számolja fel a demokráciát, nem ellenük!

Mert igen, a kiskorúsított állampolgárok saját érdekében kell korlátozni alapjogaikat; az ő védelmükben van szükség visszamenőleges törvénykezésre; az ő érdekükben kell korlátozni munkavállalói és magántulajdonosi jogaikat; az ő érdekükben kell felszámolni a végrehajtó hatalom kontrollját; szűkíteni a sajtószabadságot; az alkotmánybíróság jogkörét; igen, a kiskorúsított állampolgárok, e nagy gyerekek érdekében kell megszüntetni a jövő nemzedékek ombudsmanjának intézményét; a gyerekek érdekében kell leszállítani a büntethetőségi korhatárt 12 éves korig és a tankötelezettség korhatárát 15 éves korig; a gyerekek érdekében kell bevezetni a ténylegesen életfogytig tartó szabadságvesztést, csökkenteni a táppénzt, a munkanélküli segély idejét és összegét; miattuk kell államosítani a közalapítványokat, a magánnyugdíj-pénztárat, a többség zsarnokságának szilárd alapjára helyezve a demokráciát.

A régi alkotmány az állampolgárt felnőttnek tekintette. Bárkinek jogában állt a parlament által megalkotott jogszabályok alkotmányellenességének utólagos vizsgálatát kérni az Alkotmánybíróságtól. Az állampolgárt kiskorúsító új alkotmány szerint többé nem kérheti: megengedhetetlen, hogy mindenféle csip-csup gyermeki-állampolgári-munkavállalói óhajokkal-

sóhajokkal vonják el az Alkotmánybíróság figyelmét igazi feladatától, hogy az állam köldökét nézze.

A jogállami ellenforradalom alkotmánya – közvetve és közvetlenül – minden független testületet, ellenőrző szervezetet kiskorúsít, vagyis a végrehajtó hatalom gyámsága alá rendel. Kiskorúsítják még a bíróságokat is (az ügyészség már régóta kiskorú). Kiskorú állampolgároknak kiskorú bíróságot! A kiskorúakra szabott alkotmányt pedig egy kétharmad részben politikai kiskorúakból álló, szófogadó gyermekparlament készül elfogadni és egy gyermekded köztársasági elnök ír majd alá kisvártatva-deazonnal, két l-lel, ahogy illik: *allkotmány*.

A nagy német filozófus, Kant a felvilágosodást úgy határozta meg, mint az ember „kilábalását a gyermekkorból”, a „gyámság alól”, a felnőtt ember méltóságának alapját pedig a szabadságban látta. 1989-ben pontosan ez történt: egy egész társadalom lábalt ki a politikai kiskorúságból. Hát akkor felnőttek vagyunk-e most vagy gyerekek? Vagy csakugyan újra kiskorúak szeretnénk lenni? Csakugyan saját kiskorúsítására szavazott a többség egy évvel ezelőtt? Nem, nem és nem! A magyar választók nagy többsége nem a demokráciát, nem a szabadságjogokat, nem a köztársaságot, nem az alkotmányt, nem a sajtószabadságot, nem a többpártrendszert szavazta le, hanem a gyatra és kapkodó kormányzást, a korrupciót, a politikai zűrzavart, a gazdasági hanyatlást, a jövőtlenséget és azokat – egy egész politikai garnitúrát –, akiket felelősnek tartott mindezért. De akik a 2010-re kialakult politikai vákuumhelyzetben kétharmados többséghez jutottak a törvényhozásban, félrevezették választóikat: ahelyett, hogy most megmutatnák, milyen a demokrácia jó, hatékony, bölcs kormányzása, azt akarják elhitetni velünk, hogy a demokrácia, az

intézményes autonómiák és szociális jogok felszámolása a legnagyobb jó, miközben a legrosszabb uralmi formát – az egyeduralmat – a leggátlástalanabb államkapitalizmussal ötvözik. Ennek a rendszernek az a neve, hogy kaszárnyakapitalizmus. De a folyvást a magyar emberek nevében papoló új rendszer urainak tudniuk kell: ahogyan a nép lerázta magáról tegnap a liberalizmusnak hazudott civilizátori reformerőszakoskodást, úgy fogja lerázni holnap a nemzeti kaszárnyakapitalizmust is!

Erőből nem lehet alkotmányozni. Új alkotmányt nem lehet lenyomni egy demokratikus nemzet torkán. Az ilyen társadalom torkán lenyomott döntéseknek, politikai és szociális jogokat megszorító csomagoknak megvan az a rossz szokásuk, hogy előbb-utóbb visszajönnek: visszaöklendezi őket a társadalom, még ha a legedesebb nemzeti ostyában adják is be őket neki.

Vagy-vagy: vagy felnőtté válik a kétharmados parlamenti többség, felnőtt politikai felelősségéhez és képes lesz rá, hogy az alkotmányozás folyamatát előlről kezdje, még hozzá az állampolgárokat felnőttnek tekintő partnerségi demokrácia szellemében, vagy csak a parlamenti kétharmadnak, vagyis a végrehajtó hatalomnak lesz új alkotmánya, az országnak, Magyarországnak nem! A közember azért kelt fel, azért megy ki ma az utcára, azért vagyunk itt mi is, ezen a téren, hogy ne így legyen!